

The Young Ones: Van de frisse
Growing up in public

Politieke gladjakkers in onfris studentenhuus

11 oktober 2006 – Recensie door Marjolein Theunissen TheaterCentraal

In een studentenhuus waar de toekomstige politieke elite van Nederland woont, ontstaan conflicten van nationale en internationale aard. Jeroen Kriek brengt met 'Van de Frisse' het tweede deel van de internationale Young Ones-serie op de planken. Een bijtende, politieke komedie met een hoog lachgehalte. Op 7 oktober ging 'Van de Frisse' in corpsstijl in première in Theater aan de Werf in Utrecht.

Ladderzat dondert Hermans, een van de drie bewoners van een doorsnee corpsballenhuus, op het podium. Zijn hemd hangt uit zijn broek en in zijn hand prijkt een flesje bier; 'van de frisse' is ballentaal voor proost. Het gelijknamige stuk van het Utrechtse theatergezelschap Growing up in Public speelt zich niet voor niets af tussen stapels van kratten pils. Verder is het studentenhuus van een krap budget ingericht, slechts een tafel, de stoel van Lont senior senior en een ranzig bad vullen de ruimte. De kamers van Lont (Niels Horeman), Hermans (Nard Verdonschot) en Van Aartsen (Maurits van den

Berg) worden door witte plexiglasen wanden uit het zicht van het publiek gehouden.

Het duurt niet lang of Van Aartsen stormt het toneel op. Hij is er nog erger aan toe dan zijn huisgenoot. Wanneer vervolgens Lont binnenwaggelt met Het Matras, de vrouw die de brallerige studenten geregeld samen delen, is het gezelschap vooralsnog compleet. De drie zijn een metafoor voor de politieke leiders zoals die hier in Nederland rondlopen, met hun ons-kent-ons-mentaliteit en het geregeld in de achterkamertjes. Lont is populist en stelt voor de grenzen te sluiten. Van Aartsen is de grootpenningmeester van het liberale gedachtegoed. Hermans stemt SP en houdt er op die manier quasi communistische gedachten op na.

De debatten, die telkens worden onderbroken of afgesloten met een 'van de frisse', verplaatsen zich naar Europees niveau als een Belg en Duitser het pand betreden. Nadat de grootste vooroordelen over de andere nationaliteiten de revue zijn gepasseerd, worden Dutroux (Peter Vandemeulebroecke) en Adolf (Silas Neumann) onderworpen aan een integratieverhoor. Algauw delen zij mee in de vreugde en neuken ze hetzelfde Matras.

Hilarische momenten worden in rap tempo afgewisseld met zwaar inhoudelijke politieke statements en scherpe steken onder water, vaak rondom het vreemdelingenbeleid. Andere nationaliteiten moeten het behoorlijk ontgelden, maar ook de politiek van het vaderland wordt flink onderuitgehaald.

Allevijf de mannen hebben hun eigen ideale wereldbeeld, maar de enige die echt aanslaat bij het publiek is dat van Dutroux. Hij wenst zich een wereld die goed én slecht is. Waar iedereen zichzelf kan zijn. Waar speelgoed is en waar wordt gevochten. En dat allemaal zonder consequenties. Laat de boel de boel, dan komt alles goed. Zijn ogen glimmen van plezier als hij daar staat, ondeugend als een klein kind, op zijn kratje Jupiler.

Het spel van dit jonge, internationale talent is sterk en overtuigend. Waar Lont soms een beetje teruggetrokken overkomt, steelt Dutroux de show. En ook Hermans valt niet één keer uit zijn overtuigende rol.

De muziek ondersteunt het spel te allen tijde, evenals de lichteffecten. Zodra Van Aartsen en Hermans high door de kamer dwarrelen, veranderen de lampen in de matplexiglasen wanden telkens in de meest bijzondere kleuren. Air draagt prima bij aan de muzikale sfeer in die scène. Het stroboscooplicht tijdens de knalruif geeft een prachtig effect. Het benadrukt de dwaasheid van de corpsballen die als kippen zonder kip door de ruimte sjezen, ondertussen weer gebruikmakend van, nog steeds, hetzelfde Matras.

Enver Husicic (32) schreef 'Van de Frisse' deels op basis van eigen ervaringen in het 'ballencircuit', wat hem de vrijbrief gaf om zo ver te gaan als hij zelf wilde. En ver gaat het. Maar het is vooral vermakelijk, met stiekem een behoorlijk diepe, politieke betekenis.

'Van de Frisse' is tot eind oktober in verschillende theaters te zien. Voor meer informatie en de speellijst kijk op www.growingupinpublic.nl

Foto's: Moon Saris en René den Engelsman

Gezien:

Van de Frisse, Growing up in Public

7 oktober 2006, Theater aan de Werf, Utrecht